

SOK PRESENTEERT

25

zondag
31 juli 2016
Abdijkerk Rolduc
Kerkrade

aanvang 16:00
entree € 5

POSITIEF

Limburgse composities op Kerkradse orgels

Als Stichting Limburgse Componisten zijn wij de afgelopen jaren steeds op zoek geweest naar samenwerkingsmogelijkheden met andere organisaties die muziek hoog in het vaandel hebben staan. Toen Jo Louppen ons benaderde met het verzoek om voor de Stichting Orgelkring Kerkrade en specifiek de orgels van de Lambertuskerk en Rolduc een nieuwe serie eigentijdse composities te ontwikkelen, hebben wij onze medewerking aan dit initiatief volmondig toegezegd.

Het project "Positief, Limburgse composities voor Kerkradse orgels" kan gezien worden als het startschot, de aftrap voor een langdurige samenwerking en een belangwekkende reeks nieuwe composities voor orgel.

Als Stichting zijn wij bijzonder trots dat een gerenommeerd musicus als Jo Louppen zich bereid heeft verklaard onze, toch niet altijd even eenvoudige, muziek in te studeren en op te nemen. Samen met de topsolisten Fenna Ograjensek, Ricarda Schumann en Ralph Hensen is de cd een muzikaal hoogstaand product geworden met daarop muziek "die je oren uitdaagt." Dit concert is hierop een voorproefje, een amuse om de oren te laten wennen.

Een hartelijke dank aan allen die dit project tot een succes gemaakt hebben.

TON VERHIEL, voorzitter Stichting Limburgse Componisten

André Stolwijk (* 1938)

**Onze Vader;
partita piccola sopra Vater unser im Himmelreich**

Martin Luther schreef deze koraal in 1538. De tekst is een bijbel-parafrase, de melodie is ouder, maar door Luther aangepast. Deze partita piccola bestaat uit zes variaties: (1) de melodie in canon, de rechterhand in kwarten, (2) de melodie begeleid door bewegingen van de octotonische toonladder, (3) begeleiding door kleine ritmische motieven, (4) parafrase van de melodie met chromatische omspelingen, (5) melodie in de tenorstem, met een andere harmonische uitwerking, (6) melodie in pedaal, passagewerk in een mix van akkoorden met hun tritonus-pendant.

Margriet Ehlen (* 1943)

**Paulo minus ab angelis;
biciniën ter meditatie voor orgel**

De compositie “Paulo minus ab angelis” is een meditatie, meer nog: een confrontatie naar aanleiding van een regel uit psalm 8 waarin David de mens beschrijft als “geschapen als een weinig minder dan de engel”. Het werk bestaat uit 3 blokken van 3 éénregelige tweestemmige meditaties (9 is het heilige getal), die van elkaar gescheiden worden door twee interrupties (het getal 2 verwijst naar de eindigheid), de eerste keer pianissimo, de tweede keer fortissimo. Het melodisch basismateriaal bestaat uit 10 tonen, die statisch naast elkaar, een andere keer tegenover elkaar staan, dan weer als pilaren in clusters rechtop gezet worden. Hierdoor ontstaan steeds wisselende klankvelden. De twee ontbrekende tonen uit de reeks van 12 klinken als pedaaltonen in de bas. Het stuk begint in dunne, ijle registratie, krijgt steeds meer registertoevoegingen, wordt zwaar en gewelddadig en loopt dan weer zacht terug.

Hans Suijkerbuijk (* 1959)

Mélodie langoureuse pour Flûte et Orgue Opus 106

De “Mélodie langoureuse” is zo’n werkje dat je af en toe schrijft zonder dat je er een diepere bedoeling mee hebt, zonder dat het iets beschrijft, ter sprake of teweeg wil brengen. Een werkje dat niets anders bedoelt dan om gespeeld te worden, voor het plezier aan het musiceren. Het is dan ook niets meer (en niets minder, hoop ik) dan een lied voor fluit en orgel dat voor mijn gevoel een “hunkerende” kwaliteit had en zo zijn titel kreeg.

John Slangen (* 1951)

Rabot

Rabot is een zuidnederlands woord voor “een keersluis in eene beek, zwin of waterloop”, een verwijzing naar een belemmering in een stromend geheel. Deze belemmering wordt in deze compositie (waarin slechts negen van de twaalf tonen gebruikt worden) teruggevonden in de vorm van sterk ritmische gedeelten die een strijd aangaan met melodische bewegingen. Eerst doorbreekt de melodische beweging deze belemmering, dan weer blijkt het ritme sterker dan het melodische. De compositie is complex opgebouwd. Door te werken met meerdere lagen en verschillende tijdsafstanden gaan de gebruikte tonen steeds wisselende verbindingen met elkaar aan. Uit dit spel ontgroeit een melodie die zich ontwikkelt tot een eenstemmige lijn, die vervolgens weer door onderbrekingen in de vorm van akkoordopeenvolgingen “overwonnen” wordt. Deze opbouw herhaald zich, echter is nu een ritmische beweging de tegenspeler. Steeds complexer samengestelde akkoorden, waarna een gevarieerde herhaling van het begin het werk Rabot afsluit.

Marcel Siebers (* 1955)

Ave Maria voor sopraan en orgel

Ave Maria (1984) het bekende Latijnse gebed van het “Wees gegroet” heeft talloze componisten geïnspireerd voor een compositie. Dit werk, dat is opgedragen aan mijn echtgenote Gita, is geschreven in een romantisch idioom. Het melancholische karakter verwijst naar het algemeen gebruik om Maria's bede uit te spreken voor bijvoorbeeld het genezen bij een ziekte, een behouden thuiskomst, het welslagen van een examen. De 6/8 maat heeft een driedelige onderverdeling waarbij het tempo de nodige vrijheid geniet.

Rob Peters (* 1969)

Vijf Canons uit Choralbüchlein Opus 150

In het najaar van 2013 schreef ik een bundel met 30 Koraalvoorspelen dat ik “Choralbüchlein” noemde. Geïnspireerd werd ik door Bach's “Orgelbüchlein” en Max Reger's “30 kleine Choralvorspiele” op. 135a. Uit het laatstgenoemde heb ik de koraalmelodieën, de toonsoorten en de tempoaanduidingen overgenomen, maar de muziek aan onze tijd aangepast. De romantische homofonie van Reger heeft plaats gemaakt voor een eigentijdse maar ook sterk contrapuntische stijl. Zoals de subtitel (“30 Choralvorspiele in Canon- und Fughettenform”) al aangeeft, zijn de individuele stukken afwisselend geschreven in vrije fugatische vormen en strikte canons.

Wie schön leucht't uns der Morgenstern

Een canon in de kwint, met de melodie in de sopraan. De muziek begint, zoals veel werken van Reger, piano maar eindigt fortissimo.

O Haupt voll Blut und Wunden

Een canon in de kwart, in tegenbeweging, met de cantus firmus in lange notenwaarden in de linkerhand.

Freu' dich sehr, o meine Seele

Een eenvoudige, gesyncopeerde canon, wederom in de kwart, met de melodie uitkomend in altligging.

Lobe den Herren

Een levendige sextcanon met het koraal in het pedaal, fortissimo. Het stuk begint, zoals de andere canons, driestemmig, maar eindigt vijfstemmig.

Ach bleib mit deiner Gnade

Een expressieve langzame canon in de kwart, met de melodie in de sopraan.

Jo van den Booren (* 1935)

Game III for trumpet and organ

Een aantal aspecten maken deze compositie anders dan andere werken:

- (1) De notatie, waarbij groepen snelle noten (freejazz) worden afgewisseld met periodes die meer cantabile (kerkmelodiën) gespeeld worden, is zodanig dat de spelers enige vrijheid hebben;
- (2) Game III kent geen vaste maatsoorten;
- (3) In de trompetpartij worden dempers en flatterzunge voorgeschreven, in de orgelpartij zijn clusters een opvallend element.

Game III werd door organist Charles de Wolff samen met de componist op trompet uitgevoerd tijdens een van de de Gaudeamus Muziekweken en werd door Bernard van Beurden in een radiocursus moderne muziek besproken

CONCERTPROGRAMMA

Gerard Sars (* 1954)

Chroma Opus 66,1 (manualiter)

Chroma Opus 66,2 (hoquetus)

Chroma Opus 66,3

De composities van Gerard Sars kennen enkele eigen ontwikkelde vormen zoals de dodeca en de chroma. Een dodeca is een compositie bestaande uit 12 maal een dodecafonische reeks, een chroma is een dodeca waarvan elke reeks een chromatische halve toon hoger of lager begint dan de voorafgaande reeks. Rob Waltmans speelde de Drie Chroma's in 2006 in Blevio (Italië) en sindsdien zijn ze vaker te horen geweest.

Ton Verhiel (* 1956)

**Circusmuziek:
een kleine rapsodie voor orgel**

Al vroeg in mijn leven kwam ik in contact met het orgel en had de wind een beetje anders door de pijpen geblazen, wie weet welke weg dan ingeslagen was. In de jaren dat ik met mijn saxofoon samen met dit imposante instrument mocht spelen (eerste ervaringen stammen uit 1978), is mijn verwondering over de mogelijkheden van het orgel alleen maar toegenomen. (Dat geldt overigens ook voor het accordeon). Vanuit die verwondering zijn in de loop der jaren een aantal stukken voor saxofoon en orgel, maar ook voor het orgel als soloinstrument ontstaan.

De titel van deze rapsodie kwam spontaan naar boven bij het componeren van de feestelijke finale van dit werk en in eerste instantie dacht ik: "Oeps, een dergelijke titel voor een orgelwerk lijkt op vloeken in de kerk". Toch gaat dit werk verder dan circusmuziek; in een kort tijdsbestek worden alle mogelijkheden van het instrument geëtaled: de zachte, fluitachtige registers en de imposante koperklanken, maar ook intimiteit en virtuositeit zijn aspecten van deze rapsodie.

Henry Konsten (* 1963)

uit Two Pieces from Perugia:

Bagatelle

De Bagatelle is het tweede deel van een tweeluk "Two Pièces from Perugia" dat bestaat uit een Improvisatie en een Bagatelle. Toen ik met mijn vrouw op een conferentie voor filosofen in een zeer mooi gelegen groot en oud gebouw in Perugia was, bleek daar een kapel met harmonium te zijn. Voor dat harmonium heb ik toen deze stukken gemaakt. Het hoofddeel is de Improvisatie die voor mijn gevoel een heel indringend karakter heeft. Ze wordt gevolgd door de Bagatelle die een soort oplossing/uitvloeiën of iets dergelijks is. Voor een Bagatelle is het stuk redelijk lang. Dat komt omdat de eerste versie korter was. Ik heb de titel echter maar zo gelaten.

Arno Dieteren (* 1951)

Senza Scampo

De titel betekent: "Zonder uitweg". De compositie zoekt voorzichtig zijn weg, beginnend met een kort motief dat zich, door stiltes onderbroken, ontwikkelt door steeds meer toegevoegde tonen. De drang van het thematisch materiaal om zich te profileren wordt steeds groter, waardoor de muziek alsmaar indringender en heftiger klinkt. Er ontstaat een conflict dat op den duur leidt tot ontsporing, de compositie loopt vast. Geen uitweg mogelijk.....

UITVOERENDEN

FENNA OGRAJENSEK, sopraan

Fenna Ograjensek is een veelgevraagde en veelzijdige sopraan. Zij studeerde klassiek zang en opera aan het Maastrichts Conservatorium bij Yvonne Schiffelers en vervolgde haar studie aan de Juilliard School of Music in New York. Naast internationale en nationale activiteiten is Fenna heel actief in Limburg. Zo zong zij een aantal liederen in het kader van het project "Kus" van de Stichting Limburgse Componisten, vervulde zij een hoofdrol in de opera *El Rey* en werkte zij samen met het Maastrichts saxofoonkwartet.

RICARDA SCHUMANN, dwarsfluit

Ricarda Schumann studeerde fluit aan de Musikhochschule Köln.

Zij geeft concerten in binnen- en buitenland als lid van het Trio Cassis (fluit, cello en piano) en het ensemble Capella Aquisgrana (oude muziek).

Daarnaast is Ricarda actief in de freie Theaterszene in Aken en bouwt zij tevens steeds meer een naam op als componiste.

UITVOERENDEN

RALPH HENSSEN, trompet

Ralph Henssen studeerde naast werktuigbouwkunde aan de Technische Universiteit Eindhoven ook trompet aan het Rotterdams Conservatorium en het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Hij promoveerde met een scriptie over "Plichten en Praktijken" over trompetters en tamboers in de Zeeuwse Zeevaart ten tijde van de Republiek. Verder is hij regelmatig actief als solist. Ralph is als rector verbonden aan het Bernardinus-college in Heerlen.

JO LOUPPEN, orgel

Jo Louppen rondde in 1990 zijn studie orgel aan het Maastrichts conservatorium af. Daarna volgde hij workshops, cursussen en masterclasses bij gerenommeerde organisten. Naast zijn werk als kerkmusicus in Landgraaf en Heerlen treedt hij veelvuldig op als solist en begeleider. Ook is hij te horen op een aantal cd-opnames, waaronder een cd met muziek van Limburgse Componisten samen met saxofonist Ton Verhiel. Sinds 2013 is Jo als stadsorganist van Kerkrade verantwoordelijk voor de artistieke invulling van de concerten georganiseerd door de Stichting Orgelkring Kerkrade. Jo Louppen is tevens sterk geïnteresseerd in zang en koormuziek.

COMPONISTEN

ANDRÉ STOLWIJK studeerde filosofie en theologie. Vervolgens schoolmuziek, orgel, zang, theorie en compositie aan het conservatorium Maastricht. Daar was hij van 1973 tot 2003 hoofdvakdocent muziekeducatie. Nu is hij bestuurslid van de Stichting Matty Niël en van de Stichting Limburgse Componisten. Zijn oeuvre bestaat uit werken voor orgel, liedcycli en kamermuziek.

MARGRIET EHLEN studeerde na haar onderwijzersopleiding schoolmuziek, koordirectie en compositie aan de conservatoria van Maastricht, Rotterdam en Amsterdam.

Naast de muziek houdt Margriet zich ook bezig met literatuur. Dat leidde tot toekenning van de Peter Kempkens literatuurprijs van de Provincie Limburg en de poëzieprijs van de stad Sittard. Ook Veldeke kende haar vier keer een poëzieprijs toe.

Margriet componeert veelal muziek voor kleine, intieme bezettingen. “De menselijke stem is haar grote liefde. Instrumentale lijnen zijn vocaal gedacht. Vocale lijnen zoeken geprofileerd naar contrast en versmelting met de instrumentale toonruimte. Wat poëzie doet met woordentaal, probeert zij te vinden in de toontaal.”

HANS SUIJKERBUIJK studeerde muziekwetenschappen aan de Rijksuniversiteit Utrecht. Hij ontwikkelde een eigen compositietechniek: modaliteit gebaseerd op boventoonreeks met annexatie van dodecafonistische technieken. Suijkerbuijk schreef een uitgebreid en zeer gevarieerd oeuvre.

JOHN SLANGEN studeerde theorie der muziek en compositie bij Mattie Niël. Hij was hoofdvakdocent theorie en compositie, en hoofd van de afdeling klassiek muziek van het Maastrichts conservatorium. John Slangen is één van de oprichters van de Stichting Limburgse Componisten. Zijn werklijst omvat veel kamermuziek.

COMPONISTEN

MARCEL SIEBERS is pianist, beiaardier, koordirigent en componist. Hij schrijft veel composities voor beiaard, maar ook voor andere bezettingen. Met name zijn werken voor beiaard zijn succesvol en worden wereldwijd uitgevoerd.

ROB PETERS studeerde compositie, muziektheorie en kerkmuziek in Maastricht en orgel in Tilburg. Hij is als organist/dirigent verbonden aan diverse kerken in Limburg. Hij schrijft voornamelijk liturgische muziek en/of muziek die in dienst staat van de liturgie.

JO VAN DEN BOOREN studeerde in Maastricht en Basel. Hij was eerste trompettist van het Brabants Orkest en leidde dit orkest in een aantal eigen composities. Jo van den Booren verwierf de Visser Neerlandiaprijs voor zijn hobokwartet Estremi. De Noord-Brabantse Cultuurprijs werd hem toegekend voor zijn gehele oeuvre en in 1994 kreeg hij de koninklijke onderscheiding Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Zijn oeuvre beslaat een breed palet aan bezettingen. Veel werken zijn in opdracht geschreven en de meeste zijn in binnen- en buitenland uitgevoerd.

GERARD SARS studeerde orgel, gregoriaans en compositie in Maastricht, theologie in Utrecht, filosofie in Nijmegen en promoveerde cum laude in de muziekwetenschappen aan de Gutenberg Universität in Mainz.

Hij is docent Algemene Liturgie aan het Theologisch Instituut Rolduc en lid van de Diocesane Liturgisch Adviescommissie van het Bisdom Roermond. Sinds 1994 is hij als diaken-vrijwilliger verbonden aan de St. Matthiasparochie te Posterholt en stafid en spiritueel begeleider aan de katechistenopleiding KAIROS van het Bisdom Roermond. Daarnaast is Gerard Sars werkzaam als geestelijk verzorger aan verpleeghuis St. Camillus te Roermond.

Als componist schreef hij muziek voor koor, orgel, fanfare en kamermuziekbezettingen, maar wist ook populaire muziek in zijn stijl te integreren, met als voorbeeld de Bluesmis *Carmina Livida*.

COMPONISTEN

TON VERHIEL studeerde saxofoon en AMV aan het Maastrichts conservatorium. Later ook studies HRM en coaching. Naast een docentschap saxofoon en kamermuziek bij Artamuse en muziekvakleerkracht in het PO en SO heeft hij ook als solist en in diverse kamermuziekbezettingen gespeeld.

Zo trad hij op tijdens het Xe Wereld Saxofooncongres in Pesaro (Italië), gaf hij concerten en masterclasses in Duitsland en Frankrijk en maakte CD opnames met piano, orgel en accordeon. Naast zijn muzikale activiteiten is hij tegenwoordig actief in de medezeggenschap (onder meer bij de onderwijsstichting INNOVO), voorzitter van de SLC en schrijft hij boeken over saxofoonhistorische onderwerpen. Als componist is hij autodidact. Het oeuvre bestaat uit werk voor uiteenlopende bezettingen; van harmonie en fanfare tot kamermuziek, van liederen tot kinderliedjes. Verhiel ontving de Cultuurprijs van de gemeente Landgraaf en de Erespeld van verdiensten van de Hessische Musikerverband.

HENRY KONSTEN studeerde piano en compositie aan het Maastrichts Conservatorium. Later behaalde hij ook een bevoegdheid saxofoon. Hij is werkzaam als docent compositie en saxofoon aan de muziekschool van Maastricht. Daarnaast begeleidt hij op piano bij examens en recitals. Hij is lid van de examencommissie voor piano aan de Muziekschool van St. Truiden (België) en is tevens pianist/begeleider aan de Vrije School te Maastricht.

ARNO DIETEREN studeerde piano, hobo en orkestdirectie aan het Maastrichts conservatorium. Hij doceerde hobo en piano aan de Heerlense muziekschool en was artistiek leider van het Ensemble Contrait, dat in de tachtiger jaren van de vorige eeuw furore maakte.

Hij raakte geïnteresseerd in muziektheater hetgeen leidde tot samenwerking met verschillende theatergezelschappen. In die tijd schreef hij zijn eerste composities voor muziektheater. Sindsdien werd het componeren voor hem steeds belangrijker en schreef hij werk voor muziektheater en kamermuziek.